

UZASADNIENIE

Art. 124b, wprowadzony przez art. 1 pkt 72 ustawy z dnia 1 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 91, poz. 870), przewiduje, że niemożliwe jest przeprowadzenie podziału banku działającego w formie spółki akcyjnej w oparciu o przepisy działu II tytułu IV Kodeksu spółek handlowych. Wprowadzając przed dwoma laty zakaz podziału banków, w tym banków w formie spółek akcyjnych, ustawodawca motywował to celem stabilizacji rynku z punktu widzenia ochrony deponentów oraz zasadą, że działalność bankową prowadzić mogą tylko podmioty posiadające licencję (uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz innych ustaw, druk sejmowy nr 2116, IV kadencja Sejmu).

Ochrona deponentów oraz zasada licencjonowania działalności bankowej muszą być respektowane jako podstawowe zasady współczesnych systemów bankowych. Po dwóch latach obowiązywania przywołanego wyżej przepisu należy jednak stwierdzić, że zakaz podziału banków w formie spółki akcyjnej został zakreślony nazbyt szeroko i może okazać się rozwiązaniem prawodawczym, utrudniającym dokonywanie koniecznych zmian restrukturyzacyjnych w obrębie sektora bankowego. Trzeba zwrócić uwagę, że banki działające w formie spółki akcyjnej są przecież spółkami kapitałowymi poddanyymi przepisom Kodeksu spółek handlowych, a ich struktura wewnętrzna oparta jest o te właśnie przepisy, w stosunku do których odpowiednie regulacje Prawa bankowego posiadają charakter *lex specialis*.

Rozdział 9 Prawa bankowego poświęcony jest problematyce zrzeszania i łączenia się banków.

Art. 124 przewiduje możliwość łączenia się banków, przy czym połączenie, wymagające zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego, może być dokonane wyłącznie przez przeniesienie całego majątku banku przejmowanego na bank przejmujący za udziały albo akcje, które bank przejmujący wydaje członkom albo akcjonariuszom banku przejmowanego. Jest to więc tak zwane łączenie się przez przejęcie, analogiczne do ogólnej reguły zapisanej w art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych.

Z możliwych sposobów podziału określonych w art. 529 § 1 K.s.h., a mianowicie:

- 1) podziału przez przejęcie,
- 2) podziału przez zawiązanie nowych spółek,
- 3) podziału przez przejęcie i zawiązanie nowej spółki, oraz
- 4) podziału przez wydzielenie,

do podziału banku w formie spółki akcyjnej możliwe do wykorzystania są tylko sposoby określone w art. 529 § 1 pkt 1 (podział przez przejęcie) i pkt 4 (podział przez wydzielenie).

Określony w art. 529 § 1 pkt 1 podział przez przejęcie polega na przeniesieniu całego majątku spółki dzielonej (banku dzielonego) na inne spółki (banki) za akcje spółki przejmującej, które obejmują wspólnicy spółki dzielonej.

Natomiast określony w art. 529 § 1 pkt 4 podział przez wydzielenie w przypadku podziału banków w formie spółki akcyjnej może być wykorzystany tylko w części i sprowadzać się do przeniesienia części majątku spółki dzielonej (banku dzielonego) na istniejącą spółkę (bank).

Wprowadzenie do obrotu prawnego przepisu umożliwiającego w wąskim zakresie podział banków w formie spółki akcyjnej zapewni elastyczność działań restrukturyzacyjnych przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony deponentów i zapewnieniu, że zarówno przeniesienie całego majątku banku dzielonego (art. 529 § 1 pkt 1 K.s.h.), jak i przeniesienie części majątku banku dzielonego (art. 529 § 1 pkt 4) będzie mogło być dokonane jedynie na działające w Polsce banki w formie spółek akcyjnych. W ten sposób przeniesienie całości lub części majątku banku dzielonego dokonywane będzie wyłącznie na rzecz podmiotów posiadających licencję bankową.

Poza bankami krajowymi podmiotami przejmującymi część lub całość majątku banku dzielonego mogą być instytucje kredytowe.

Z tych też względów przedmiotowy projekt ustawy w art. 1 zakłada:

- 1) zmianę tytułu rozdziału 9 ustawy – Prawo bankowe na „Zrzeszanie, łączenie się i podział banków”,
- 2) zmianę dotychczasowego brzmienia art. 124b Prawa bankowego przez usunięcie z treści tego przepisu zakazu podziału banków działających

w formie spółki akcyjnej. W proponowanym brzmieniu art. 124b będzie miał zastosowanie wyłącznie do banków spółdzielczych,

- 3) wprowadzenie do Prawa bankowego nowego art. 124c, który umożliwi przeprowadzenie podziału banku działającego w formie spółki akcyjnej w oparciu o art. 529 § 1 pkt 1 i 4 Kodeksu spółek handlowych. W ten sposób w ustawie znajdzie się przepis umożliwiający podział banków, jednakże tylko w jeden, ściśle określony sposób. W przypadku przeniesienia całego majątku banku dzielonego będzie to podział przez przejęcie, natomiast w przypadku przeniesienia części majątku banku dzielonego będzie to podział przez wydzielenie. W celu ochrony interesów deponentów przeniesienie części lub całości majątku dzielonego możliwe będzie tylko w stosunku do podmiotów będących bankami krajowymi lub instytucjami kredytowymi, a więc podmiotami licencjonowanymi. Podział banków, podobnie jak obecnie ich łączenie, będzie wymagał zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego, która odmówi wydania zezwolenia, jeżeli podział może wpłynąć negatywnie na ostrożne i stabilne zarządzanie bankiem. Jednocześnie możliwe będzie przeprowadzanie zmian restrukturyzacyjnych w sektorze bankowym.

Art. 2 projektu zakłada wejście w życie projektowanej ustawy z dniem ogłoszenia. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 190, poz. 1606, z późn. zm.) jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie aktu normatywnego może być dzień jej ogłoszenia w dzienniku urzędowym.

Potrzeba natychmiastowego wejścia w życie projektowanej ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, dopuszczającej przeprowadzanie podziału banków działających w formie spółki akcyjnej według przepisów Kodeksu spółek handlowych, wynika z faktu, że w dniu 19 kwietnia 2006 r. zostało zawarte porozumienie między Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a UniCredito Italiano S.p.A. (UniCredit) w sprawie połączenia banków: Banku Polska Kasa Opieki S.A. (Pekao S.A.) i Banku Przemysłowo-Handlowego S.A. (BPH S.A.).

Celem porozumienia jest zagwarantowanie, że BPH S.A. pozostanie niezależnym bankiem na polskim rynku, m.in. dzięki zbyciu przez UniCredit 200 oddziałów oraz usług bankowych z nimi związanych, działających pod marką BPH S.A., na korzyść niezależnego trzeciego podmiotu, w drodze międzynarodowego, konkurencyjnego i przejrzystego procesu oraz włączenie pozostałych oddziałów do Pekao S.A. Zakończenie transakcji zgodnie z porozumieniem zakończy wszelkie spory i kontrowersje między Skarbem Państwa a UniCredit lub HVB w kwestii umów prywatyzacyjnych odnoszących się do banków Pekao S.A. i BPH S.A. wynikłe w następstwie przejęcia kontroli nad BPH S.A. przez UniCredit/HVB.

Wejście w życie nowelizacji ustawy – Prawo bankowe w dniu jej ogłoszenia stworzy możliwość realizacji postanowień porozumienia w sposób preferowany przez jego strony i znacznie korzystniejszy dla Skarbu Państwa.

Prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe były szeroko komentowane w mediach. Ponadto projekt został opublikowany na stronach internetowych Ministerstwa Skarbu Państwa.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że za wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe w dniu ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym przemawia ważny interes państwa i nie stoją temu na przeszkodzie zasady demokratycznego państwa prawnego.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego

Projektowana regulacja będzie oddziaływała na podmioty działające w obrębie sektora bankowego, przede wszystkim banki funkcjonujące w formie spółki akcyjnej, które uzyskają większą możliwość przeprowadzenia zmian strukturalnych.

2. Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne projektu zostały ograniczone do opublikowania go na stronie internetowej Ministerstwa Skarbu Państwa. Nie zgłoszono żadnych uwag do projektu.

3. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało negatywnego wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Przyjęcie projektowanej regulacji może w minimalnym stopniu wpłynąć na rynek pracy, gdyż w przypadku podziału banków mogą nastąpić zmiany w strukturze ich zatrudnienia. Nie można natomiast stwierdzić, że regulacja spowoduje ograniczenie zatrudnienia.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Przyjęcie projektowanej regulacji może dodatnio wpłynąć na rozwój sektora bankowego, a przez to poprawić ogólną sytuację gospodarczą.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Przyjęcie projektowanej regulacji nie wpłynie na sytuację i rozwój regionów.

7. Wpływ regulacji na ochronę środowiska

Przyjęcie projektowanej regulacji nie ma wpływu na ochronę środowiska.

8. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. Projekt ustawy co do zasady został pozytywnie zaopiniowany przez Europejski Bank Centralny.

9. Informacja dotycząca podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem ustawy w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414)

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa.

09/61EP